

2014 január Hónapló

Berniczky Éva: Vigyázz, hókifli!

Hovatovább egyre gyanúsabb nekem ez az országosra játszó tüntetődsi. Sok zavaró tényező tesz kételkedővé, miért lenne ez igazi, ha semmi sem az ebben a körletben. Az első híradások, felvételek, hömpölygő tömegek még azt sugallták, hátha mégis. Aztán, mire kihűlt a forrongó lelkesedés, elcsitult a gerjedelem, hazatértek Kijevből a kiábrándultak, és haza az országuk sorsát továbbra is szívükön viselőik, addigra világossá vált, hogy már megint egy jól időzített ámításba hajszoltak bele több százezernyi kilátástalanságban tartott álmodozót. Kormány és ellenzéke alávalóságban, ahogyan eddig, ezúttal is szépen körbeért, és csak közös manipulációjuk mókuskerekében szaladgálhattak körbe-körbe többre érdemes szegény mókusok. Az jut eszembe, miközben nézem a világot bejárt képeket, videókat, mennyi statisztika, sokuk ingyen és bérmentve lázadozik és követel. Jó részüket mindkét oldalon megfizetik, hogy részt vegyen a játszmában. Ez persze manapság egyáltalán nem meglepő, az sem, hogy Ukrajna is megtermi a maga békemeneteseit. Csakhogy ez a menet sokkal bonyolultabb annál, mint aminek látszik, és amit az egyszeri infóéhes ember megérthet belőle. Hiába egyszerű a képlet: Európa vonzó, Putyin pedig a legkisebb mértékben sem az. Semmi sincs elvágólag, semmi sem tiszta, minden maszatos. Egyelőre kizárólag a távolságokat lehet pontosan felbecsülni, azt, hogy messze van Ungvártól a Majdan, de nem annyira, mint a Majdantól Európa. Innen azért még jól látszik, hogy a Julia Timosenko hajfonatában rejülő hatalmi erő már korántsem a régi, nem hiába voltak vele kapcsolatban komoly fenntartásaink. Akkor, amikor a világ ájultan bókolt vendéghajkoszorújának, mi pedig a bőrünkön tapasztalhattuk a megígért helyett bevetett kisebbségpolitikáját. De minden rossznál van rosszabb, mert itt a végeken nem annyira az ő Batykivicscinájának a mozgólódásait követhetjük félfő figyelemmel, hanem inkább a szélsőjobboldali Szvoboda kisebb-nagyobb tüntetéseit. Érthető a magyarság tartózkodó viselkedése, az, hogy közösségünk és ezúttal még politikusaink is visszafogottan, nem a szokásos gyermekes egymásra mutogatással alkottak véleményt a kialakuló helyzetről, és többnyire távol maradtak a Majdan diktálta eseményektől.

Barátnőm mesélte nemrég hidegrázós élményét a forradalmi idők egyik vasárnapjáról, amikor sétájuk során vetődtek oroszul beszélő, amúgy pedig helyi ukrán származású közös barátunkkal az Ung-partra, ahol éppen a szvobodások tüntettek viszonylag szép számban. A lózungot skandálók kitöltötték a sétányt, így nekik, közönséges sétálóknak, muszáj volt keresztültörtetniük az üvöltő sokaságon. Azon kapták magukat, hogy mindketten veszélyt sejtve elhallgatnak. Nem is mertek egymáshoz szólni, meg nem mukkantak addig, amíg a tüntetőket hallótávolságon kívül nem tudták. Úgy érezték, ha bárki a dühös tömegeből meghallja, hogy oroszul csevegnek, nagy eséllyel megverheti őket. Persze, ha magyarul váltottak volna szót, a helyzetükön az sem változtatott volna semmit, sőt. Szóval olyan erők vezetnek bennünket Európába, amelyektől a kormány Putyin gázával és stafirungjával megerősítve, a rezsicsökkentést esetünkben megalapozottan és jogosan beígérve, a jelek szerint nem különösebben tart, mi ellenben nem ok nélkül félünk. De ugyan ki veszi komolyan a szvobodások szájából az EU-mesét? Mondjuk, ha bokszolók lennénk, mi magyarok, mint Klicsko, és legalább annyira ütőképesek, mint a

bajnok (még ha a Bokszt Világtanács, a WBC nyugalmazta is) Udar nevű pártja, az esetben pardon nélkül verekednék be kis közösségünket a nagy ukrán Európába. De így... Marad a szorítás gyomortájékon, miközben átmegyek a bábszínházterén az ott tanyázó nacionalisták sátra előtt. Mert mindig akad a közelükben egy-két-há mérges fejű, aki rendre kinyilvánítja, hová tűnjünk el mihamarabb mi, nem igaz ukránok a többi kisebbséggel egyetemben. Miközben a magyarországi államtitkár bizakodó nyilatkozata szerint irtóra kitüntetett szerepet osztottak vidékünkre: mi leszünk (mármint Kárpátalja) a kismozdony, amely áthúzza a nagy Ukrainát Európába. Ez azért tetszett, lelki szemeim előtt nyomban megjelent Thomas, a gőzmozdony. Ott ücsörögtünk rajta mind, karácsony volt, hát szerettük egymást. Feldobott a tudat, hogy Ringo Starr lesz a narrátorunk, mint rendszeren a felkapott sorozatban szerte a világon. Beszél helyettünk, őt megértik majd Európában. Aztán sötét gondolataim támadtak, vajon átállították-e a síneket időben előttünk, vagy kisiklik böhöm szerelvényünkkel a kedves játékkomotív a semmibe.

A tüntetésből aztán ma iratkoztam ki végleg, amikor meglátogattam Beregszászból az ungvári megyei kórházba beutalt közeli rokonomat. A reumatológia, ahová befektették, kizökkentett az EU-álmódozásból. A pincerészleg borzalmasan lepusztult folyosóján botorkálva, képzeletemben életre kelt a börtönőr, hallottam kulcsai csörgését, míg nem az egyik cellában megtaláltam szegény unokatestvéreimet. Mélységes zavaromban, hová kerültem, sikeresen belediktáltam rossz étkü betegembe az egész levest, amit hoztam, de még mindig nem akklimatizálódtam az elrettentő környezetben. A szobatársai szerencsére nem hagytak elveszni. Hamar kiderült, hogy az egyik nénike szlatinai román, a másik técsői hucul. Gyönyörű szép nyelveken beszéltek egymással, s akkor járta át szívemet először a hűvös cellában a meleg, amikor az idősebb figyelmesen hallgatva a fiatalabb mondandóját, váratlanul kijelentette, én most téged nem értettelek, mondd el még egyszer. Az meg, mintha kijárta volna a türelem magasiskoláját, engedelmesen nyelvjárást váltott, mert ugye, Técső nincs messze Szlatinától, hogy is ne ismerné az ott élők szófűzését, hát megismételte ebben a dialektusban közlendőjét a bábinak. Ilyen nagyvonalúságot gyakran tapasztalok a politikától távol élő emberek viselkedésében. Ellágyulva kaptam elő hókiflijeimet, körbekínáltam. A szlatinai bábika rendkívül öröndetesnek tartotta, hogy mi már ünnepelhetünk. Csócsálgatta, ízlelgette a sütit, felszólította a técsői fiatalabbat, azonnal kóstolja meg a szekrénykéjére tett édességet, mert higgye el, ilyen finomat még nem evett. Találgatta, mi van benne. Meglepetés, fokoztam a kíváncsiságát, mindegyikbe más aszalt gyümölcsöt rejtettem, a tésztája pedig diós. Sokan tartják úgy, hogy a magyarok sütik a vidék legfinomabb tésztáit, de nem állítanak valótlanságot, zárta le az elemzést az utolsó falat lenyelése után. És ebben mindketten egyetértettek. Ücsörögtünk még együtt egy darabig a ránk ereszkedő félhomályban, beszélgettünk mindenféle haszontalanságokról. Édes négyesünkről eszembe jutott otthoni puritán karácsonyfánk, mindig igyekszem már-már bosszantóan egyszerűre feldíszíteni. Nem mintha bárkinek is borsot szeretnék törni az orra alá. Csak egyre inkább zavar a harsányság, a zsúfoltság, a fölösleges csillogás. Az idén mindössze néhány valódi toboz került a fánkra, ezeken kívül egyetlen hosszú pattogatottkukorica-fűzér fut körbe a galyyakon. Ezen a délutánon, ki érti ezt, miért, mégis könnyen adtam magam a véletlen generálta karácsonyi giccshez. Mi több, még vigyáztam is rá, nehogy valami gorombaság összetörje. Ezért aztán hazafelé nem sajnáltam az elfolytatott időt és energiát, a hosszabbik utat választottam a visszatérésre. Nem a gyalogátkelő hídon keltem át a túloldalra, hanem a zajos és bűdös közlekedésin. Gondosan elkerültem a bábszínházteret, a tüntetők sátraikat.

Kapcsolódó írások:

1. **Berniczky Éva: Cirill Metód én vagyok** Berniczky Éva Cirill Metód én vagyok Bárhogyan igyekszem, nem...
2. **Berniczky Éva: És mégis mozog** Hetek óta Ungvár Napját ünnepeljük. Legalábbis nekem úgy tűnik, hogy...
3. **Berniczky Éva: Nagy ország, nagy vászon** Berniczky Éva Nagy ország, nagy vászon Azóta járok szívesebben...
4. **Berniczky Éva: A kő nem marad** Berniczky Éva A kő nem marad Majd mindig erre...
5. **Berniczky Éva : Madarat pénzéről** Berniczky Éva Madarat pénzéről Igazán nagystílusú vidéken...

Cimkék: Berniczky Éva